

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Dünya Bankası, Türkiye'nin Büyüme Tahminini Yükseltti

Dünya Bankası, Avrupa ve Orta Asya bölgesi için hazırladığı Ekonomik Güncelleme Raporu'nu "Yavaş Büyüme, Artan Riskler" başlığıyla yayımladı.

Türkiye ekonomisine ilişkin değerlendirmelerin de yer aldığı raporda, dayanıklı tüketici talebi ve azalan politika belirsizliği nedeniyle ülkenin ekonomik büyüme tahmininin yüzde 3,2'den 4,2'ye çıkarıldığı bildirildi.

Raporda, Türk ekonomisinin gelecek yıl yüzde 3,1 ve 2025'te yüzde 3,9 büyümesinin beklendiği kaydedildi.

Dünya Bankası, haziran ayındaki tahminlerinde Türk ekonomisinin 2024'te yüzde 4,3, 2025'te 4,1 büyüyeceğini öngörmüştü.

IMF'nin Yıllık Toplantıları Anlaşmazlıkla Sona Erdi

Fas'ın Marakeş kentinde düzenlenen IMF-Dünya Bankası yıllık toplantıları sona erdi. IMFC'ye başkanlık eden İspanya Ekonomi ve Dijitalleşme Bakanı Nadia Calvino tarafından yayınlanan bildiriye, IMF'de kota reformuna ilişkin bir çözümün 15 Aralık'a kadar bulunması taahhüt edildi.

IMF'ye üye ülkeler toplantılarda, yıl sonuna kadar fonun kredi kaynaklarında "anamlı bir artış" yapılması konusunda anlaşmaya varırken, Çin ve Brezilya gibi diğer gelişmekte olan büyük

ülkelere daha fazla pay (oy hakkı) vermeden IMF finansmanını artırmaya yönelik Washington destekli bir plan üzerinde anlaşılabilmesi dikkati çekti.

Son yıllarda yaşanan ekonomik şoklar göz önüne alındığında IMF ve Dünya Bankası'nın daha fazla finansal güce sahip olması gerekirken, ABD ve Çin'in nüfuz için rekabet etmesi nedeniyle üye ülkeler arasında IMF'de oy haklarının artırılması konusunda bir anlaşma sağlanamadı.

AB Ülkeleri Yenilenebilir Enerji Hedefini Yüzde 42,5'e Yükseltti

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler, iklim değişikliğiyle mücadele etmek ve Rus fosil yakıtlara bağımlılığı azaltmak için 2030 yılı yenilenebilir enerji kullanım hedefini yüzde 32'den 42,5'e yükseltti.

Sanayinin, yenilenebilir enerji kullanımını her yıl yüzde 1,6 artırması gerekecek.

Taşımacılık sektöründe temiz yakıtların payı artırılacak ve emisyonlar azaltılacak.

Yapılarda yenilenebilir enerji payının 2030'da en az yüzde 49 olması hedeflenecek.

Yenilenebilir enerji projeleri için izin prosedürleri hızlandırılacak.

Apple'ın Sanal Gerçeklik Gözlüğü Vision Pro'ya Rakip Geliyor

Pro'ya rakip olabilecek bir sanal gerçeklik gözlüğü üretecek. Meta, böylelikle sanal gerçeklik gözlüğü piyasasında sağlam bir yer edinmeyi amaçlıyor.

Meta'nın Quest 3'ü, Vision Pro'nun maliyetinden yüzde 15 daha düşük olması planlanıyor. Meta, bunu kulaklık ve kontrol kolu eklemeyi maliyeti düşürerek yapacak.

ABD'li teknoloji şirketi Apple'ın sanal ve artırılmış gerçeklik alanında yaptığı yenilikler son zamanlarda büyük ilgi çekiyor. Teknoloji şirketleri de bu alandaki açığı görerek yatırımlarını buraya kaydırıyor. Meta, Apple Vision

2023 Nobel Ekonomi Ödülü Sahibini Buldu

2023 Nobel Ekonomi Ödülü'nü, kadınların iş gücündeki yerine ilişkin çalışmalarından dolayı Harvard Üniversitesinde görevli Amerikalı Profesör Claudia Goldin kazandı.

Açıklamada, Goldin'in iş gücü piyasasındaki cinsiyet farklılıklarının temel etkenlerini ortaya çıkardığı belirtildi.

Goldin'in, "kadınların gelir durumu ve iş gücü piyasasına katılımları"na dair yüzyılları bulan tarihçesi konusunda ilk kapsamlı çalışmayı yaptığı vurgulandı.

Açıklamada, çalışmanın, geçmişten günümüze kadınların iş gücüne katılımında görülen değişikliğin yanı sıra "cinsiyetler arası gelir dağılımındaki adaletsiz uçurumun" temel sebeplerini de ortaya koyduğu ifade edildi.

Küresel Gıda Fiyatları, İki Yılın En Düşük Seviyesinde Sabit Kaldı

FAO, gıda ürünlerinin uluslararası fiyatlarındaki aylık değişiklikleri izleyen FAO Gıda Fiyat Endeksi'nin Eylül'de bir önceki aya kıyasla 0,1 puan düşüşle 121,5 puan olduğunu duyurdu.

Mart 2022'de kırılan rekorun ardından yaşanan düşüş, Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinden bu yana yaygınlaşan gıda enflasyonunun nihayet hafiflemesine yardımcı olacak.

Öte yandan ucuzlayan bitkisel yağlar bu yılki düşüşün önemli bir nedeni oldu. Karadeniz bölgesindeki ayçiçeği hasadı ve Güneydoğu Asya'daki palmiye mahsulleri Eylül ayında fiyatları neredeyse yüzde 4 düşürdü. Tahıl fiyatları bu yıl, Rusya'nın ikinci ardışık buğday hasadının küresel arzı desteklemesi nedeniyle, hafif artış gösterse de düşüşlerini sürdürüyor.

Ayrıca Asya'da pirinç fiyatları, Tayland'daki daha iyi mahsulün Hindistan'ın ihracat kısıtlamalarının yol açtığı şokun hafifletilmesine yardımcı olması nedeniyle 15 yılın en yüksek seviyesinden düşüş gösterdi.

Çin, AB'nin Elektrikli Otomobil Sübvansiyonu Soruşturmasından Rahatsız

Çin, Avrupa Birliği'nin (AB), ithal AB makamlarının Çin'e müzakere ettikleri elektrikli otomobillere için çok kısa süre tanıdığı ve yönelik sübvansiyon soruşturması müzakereye zemin oluşturacak başlatmasından rahatsızlığını dile malzemeyi sağlamadığı vurgulanan getirdi. Çin Ticaret Bakanlığı, açıklamada, Çin'in soruşturma konuyla ilgili yaptığı açıklamada, sürecini yakından izleyeceği ve Çin soruşturma kararının yeterli delile şirketlerinin meşru hakları ile dayanmadığı ve Dünya Ticaret çıkarlarını koruyacağı kaydedildi. Örgütü'nün düzenlemeleriyle uygun Açıklamada, AB'ye küresel sanayi olmadığını savundu. ve tedarik zincirlerinin istikrarını

koruma ve ticaret tedbirlerini ihtiyatlı şekilde uygulama çağrısı yapıldı.

Esenboğa Havalimanı'na 3. Pist Yapılacak

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Esenboğa Havalimanı'na yaklaşık 298 milyon euro yatırım gerçekleştirileceklerini belirterek, "İki etaplı olarak gerçekleştirilecek proje kapsamında Ankara Esenboğa Havalimanı'mız 3. pistine kavuşacak." dedi. Uraloğlu, 2019'a kadar havacılık sektörünün her yıl rekor artışlarla sürekli büyüdüğüne işaret ederek, 2020'nin Kovid-19 salgını nedeniyle ulaşım faaliyetlerinin durduğu, 2021'in de salgın etkilerinin yavaş yavaş ortadan kalktığı yıllar olduğunu dile getirdi.

Esenboğa Havalimanı'nda 2021'de iç ve dış hatlar toplamı olarak yaklaşık 67 bin uçuş trafiği gerçekleştiğini ve 7 milyonun üstünde yolcu ağırlandığını anlatan Uraloğlu, 2022'de ağırlanan yolcu sayısının yaklaşık 8 milyon 700 bine yükseldiğini bildirdi.

IMF: İklim Yatırımları İçin Özel Sektör Daha Fazla Finansman Ayırmalı

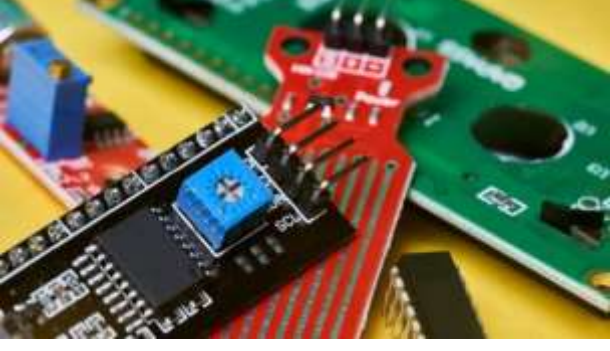
Uluslararası Para Fonu (IMF), Küresel Finansal İstikrar Raporu'nun "Yükselen Piyasalar ve Gelişmekte Olan Ekonomilerde Özel İklim Finansmanının Ortaya Çıkarılmasına Yönelik Finansal Politikalar" başlıklı analitik bölümünü yayımladı. Raporunda, 2050 yılına kadar net sıfır emisyonu ulaşmak için küresel iklim yatırımlarının 2030'a kadar yıllık yaklaşık 5 trilyon dolara ulaşmasının gerekeceği, yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ekonomilerde ise iklim değişikliğinin etkilerinin hafifletilmesine yönelik yatırım ihtiyacının aynı dönemde 2 trilyon dolara çıkacağını öngörülmesi kaydedildi.

Yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ekonomilerde, iklim değişikliğinin etkilerinin hafifletilmesine yönelik yatırımların finansmanında özel sektörün kilit bir rol oynaması gerekeceği belirtilen raporda, bu ülkelerdeki yatırım ihtiyacının çoğunun özel sektör tarafından karşılanması gerektiği, kamu yatırımlarındaki artışın sınırlı olmasının beklendiği aktarıldı. Raporunda, yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ekonomilerde 2030'a kadar özel sektörün iklim yatırımlarının yaklaşık yüzde 80'ini sağlaması gerekeceğinin tahmin edildiği belirtildi.

Yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ekonomilerde özel sermaye için çekici bir ortam yaratmak amacıyla geniş bir politika karışımına ihtiyaç olduğu vurgulanan raporda, karbon fiyatlandırmasının sermaye akışlarını düşük karbonlu yatırımlara kaydırmada son derece etkili olabileceği ancak politika yapımcıların bunu ek politikalarla tamamlaması gerektiğine işaret edildi.

ABD Çin'e Yönelik Çip Kısıtlamalarını Artıracak

ABD, Çin'in kendisine askeri avantaj sağlayabilecek en son teknolojileri elde etmesini engellemek amacıyla gelişmiş yarı iletkenlere ve çip yapım ekipmanlarına erişimini kısıtlamak için geçen yıl uygulamaya koyduğu tedbirleri sıkılaştırmayı planlıyor.

Yeni kısıtlamalar daha önce duyurulan düzenlemelerdeki boşlukları düzeltmeyi ve doldurmayı amaçlıyor. Kaynaklara göre Biden yönetimi, yapay zekâ uygulamalarına yönelik grafik çipleri ve gelişmiş çip üretim ekipmanlarının Çinli firmalara satışına ilişkin kontrolleri güçlendirmeye çalışıyor. ABD ayrıca, sevkiyatlarını başka ülkeler üzerinden yönlendirerek ihracat kısıtlamalarından kaçmaya çalışan Çinli firmalara ek kontroller uygulayacak.

Rusya'da Bazı İhracatçı Şirketlere Döviz Satışı Zorunluluğu Getirildi

Rus hükümetinden yapılan açıklamada, Putin'in bazı Rus ihracatçı şirketlere yönelik kararname imzaladığı belirtildi.

Buna göre, Rusya'nın en büyük 43 ihracatçı şirketine Döviz gelirlerini iç piyasada satma zorunluluğu getirilirken, söz konusu şirketlerin döviz satışı sürecini bazı resmi kurumlar denetleyecek. Rusya'da Ukrayna savaşının ardından şirketlere getirilen döviz satışı zorunluluğu bir süre sonra kaldırılmıştı. Ancak rublenin bu yıl dolar karşısında yüzde 25'ten fazla değer kaybetmesi üzerine tekrar uygulanması gündeme gelmişti.

G20 Bildirisinde Kripto Varlıklara İlişkin Yol Haritası Kabul Edildi

Hindistan'ın dönem başkanlığında 12-13 Ekim'de Fas'ın Marakeş kentinde düzenlenen G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları Toplantısı'nın ardından sonuç bildirisi yayımlandı.

Bildiride, kripto varlıklarına ilişkin G20 Yol Haritası'nın da kabul edildiği, ayrıntılı ve eylem odaklı yol haritasının makroekonomik ve finansal istikrara ilişkin ortak hedeflere ulaşmak ve kripto varlıklarına yönelik kapsamlı politika çerçevesinin etkili, esnek ve koordineli bir şekilde uygulanmasını sağlamak için gerekli olduğu kaydedildi.

Ayrıca bildiride, G20 Yol Haritası'nın hızlı ve koordineli bir şekilde uygulanması çağrısında bulunuldu.

OECD'den Küresel Asgari Kurumlar Vergisi Anlaşması

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) 140 ülkenin onay verdiği küresel asgari kurumlar vergisi anlaşmasını yayınladı. aldığı, küresel gayrisafi yurt içi Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma hasılanın (GSYH) yüzde 90'ından fazlasını temsil eden 140 ülkenin yayımlanan anlaşma, Google, Amazon, Microsoft ve Facebook gibi internet şirketleri de dahil olmak üzere küresel şirketlerin 2024'ten itibaren en az yüzde 15 vergi oranına tabi tutulmasını amaçlıyor.

OECD, 8 Ekim 2021'de aralarında Almanya, Fransa, İngiltere, Japonya ve Türkiye'nin de yer aldığı, küresel gayrisafi yurt içi hasılanın (GSYH) yüzde 90'ından fazlasını temsil eden 140 ülkenin uluslararası vergi reformuna yönelik anlaşmayı kabul ettiğini açıklamıştı. Paris merkezli OECD'ye göre anlaşmayla, 17 milyar ila 32 milyar dolar arasında ek küresel vergi geliri sağlayacak ve bundan en çok düşük

ve orta gelirli ülkeler kazançlı çıkacak. OECD, Temmuz 2022'de küresel asgari kurumlar vergisinde yeni kuralların 2024'te yürürlüğe gireceğini açıklamıştı.